

BØRNS MØDE MED KUNST OG KULTUR – JELVEDS STRATEGIER, MAJ 2014

TRE STRATEGIER: 'SMÅ BØRN', 'SKOLEBØRN' OG 'UNGE'

TEMAER I STRATEGIERNE

KULTURELLE FÆLLESSKABER OG KULTUREL DANNELSE Det danske demokrati bygger på et fælles kulturelt fundament og et stærkt civilsamfund. Det handler om at føre denne kulturelle tradition videre, og dertil fordres et fælles sprog og en kollektiv bevidsthed om vores fælles værdier. Kulturelle fællesskaber giver sammenhængskraft og ses som en modpol til den individualistiske tilgang, som det moderne samfund ofte vælger. Et af nøgleordene i strategierne er 'dannelse' – kulturel dannelse såvel som demokratisk dannelse. Dannelse forstås ret bredt som 'menneskets søgen efter mening'.

ALLE SKAL MED Strategierne fokuserer ret gennemgående på at bringe kunsten og kulturen ud til de grupper, der ikke selv opsøger den. Dette fordi kunsten og kulturen anses for at være bærende for vores demokratiske fællesskab, og derfor afgørende for at føre dette videre.

POTENTIALET I RELATION TIL LÆRING Arbejdet med kunst og kultur giver anledning til fordybelse og indsigt på en helt anden måde end megen anden læring. Kunsten kan give børn og unge en alternativ udtryksform og en bedre forståelse af sig selv og dermed måske give en stemme til børn og unge, der har det svært. Kunstens diversitet og pluralistiske natur betyder, at der bedre kan blive plads til alle, og alle kan føle, at de har en berettiget plads i gruppen. Det giver trivsel og et godt udgangspunkt for læring.

DEN ÅBNE SKOLE Ønsket om samskabelse og samarbejde på tværs af institutioner og sektorer går igen hele vejen gennem de tre strategier.

SELVORGANISERING Danskerne har en lang tradition for selvorganisering, bl.a. i de folkeoplysende foreninger, og denne tradition skal sikres for fremtidige generationer. Derfor sigter særligt ungestrategien mod at få de unge til at tage ansvar og gøre dem til selvstændige projektmagere.

INITIATIVER

Med strategierne følger en økonomisk satsning på 40 mio., og der henvises til en lang række konkrete initiativer og puljer som skal understøtte strategierne. På de følgende sider har jeg forsøgt at liste disse initiativer nogenlunde overskueligt fordelt på de tre aldersgrupper 'små børn', 'skolebørn' og 'unge'. De er forsøgsvist farvekodet:

BLÅ er initiativer, som kommunerne kan søge aktiv deltagelse i, men som vil kræve en anselig medfinansiering.

GUL er initiativer, som kommunerne umiddelbart ser ud til at kunne få et udbytte af uden store investeringer.

GRØN er initiativer, som umiddelbart ser ud til at være omkostningsfri for kommunerne.

INITIATIVER FOR SMÅ BØRN

KOMPETENCEUDVIKLING OG GENSIDIG LÆRING

- **Forsøg med 'åbne dagtilbud'** med tilknyttet følgeordning. Inspireret af skolereformen. Tættere kontakt mellem dagtilbud og lokale kulturaktører.
Pulje: 3 mio. Medfinansiering skal påregnes.
- **Kompetenceudviklingsforløb for pædagogisk personale i dagtilbud.** Fokus på den praktiske dimension i læreplanstemaer indeholdende kunst og kultur.
Økonomi: 1,5 mio. Udvikles af Kulturministeriet.

ALLE SMÅ BØRN SKAL MØDE KUNST OG KULTUR

- **Støtte til etablering lokale kulturtjenester.** Synliggøre og formidle lokale tilbud. Det skal være lettere at bruge kulturtilbuddene som en integreret del af hverdagen i institutionerne. Netværk af kulturambassadører – der udpeges én på hver institution, bibliotek, museum etc.
På tværs af aldersgrupper.
Pulje: 10 mio. Medfinansiering skal påregnes.
- **Kulturkufferter til børn med udfordringer.** Indsats beregnet for institutioner eller boligområder med mange udsatte børn. Kufferter med bøger, film, kulturpas og invitationer til begivenheder uddeles til *hele* klasser/grupper. *Flere aldersgrupper.*
Pulje: 4,5 mio. Lokal finansiering af kulturpas; materialer i kufferterne finansieres af ministeriet.
- **"Film i kufferten" – et værktøj til leg og læring.** Kufferten kan erhverves af centrale kulturaktører, fx biblioteker, og indeholder film, vejledninger, materialer til animation, Ipad med stop-motion-app. Stimulere fortællelyst og filmforståelse m.m. Bibliotek el.lign. skal bistå institutionen i brugen. *Flere aldersgrupper.*
- **Dansehallerne.** Arbejder for at bringe dansen ud blandt børn og unge. *Flere aldersgrupper.*
Økonomi: 2 mio.

OPBYGNING AF VIDEN OG VIDENDELING

- **Kortlægning** af institutioners brug af K&K.
- **Best practice** kataloger med eksempler på gode kulturmøder rundt om i landet.
- **Sangens Hus.** Øget fokus på den danske sangkultur m.m.
Økonomi: 9 mio.
- Fornyet **børnekulturportal.**
- Styrkelse af arbejdet med B&U's **mediekundskab.**
- **Beskyttelse** af børn ifm. digitale medier.

INITIATIVER FOR SKOLEBØRN

SAMARBEJDE MELLEM KULTURLIV OG SKOLER

- **Støtte til etablering lokale kulturtjenester.** Synliggøre og formidle lokale tilbud. Det skal være lettere at bruge kulturtilbuddene som en integreret del af hverdagen i institutionerne. Netværk af kulturambassadører – der udpeges én på hver institution, bibliotek, museum etc.
Pulje: 10 mio. (På tværs af alle aldersgrupper). Medfinansiering skal påregnes.
- Implementering af **den åbne skole** i relation til kultur og foreningsliv. Håndsrækning til at opfylde det nye samarbejdskrav. Online vejledning og inspirationsmateriale. Understøttelse af partnerskaber via koordinering og vejledning. Arbejdsgrupper som skal identificere udfordringer og byde ind med løsninger.
Økonomi: 3,1 mio. (KUM + UVM)
- **Arkitekturpolitik.** Udvikling af undervisningspakker om arkitektur og design. Bæredygtige byer, æstetisk forståelse, kulturel og historisk indsigt.

BØRN DER IKKE AF SIG SELV MØDER KUNST OG KULTUR

- Pulje til **kunst og kulturskoleprojekter til børn, der ikke af sig selv opsøger K&K.** projekterne er en del af den åbne skole, dvs. integreret i skoledagen. Mårettet kultur-uvante grupper > opsøgende indsats. Udvikle børnenes interesse for det kunstneriske og dermed udvide rekrutteringsgrundlaget for kulturskolerne.
Pulje: 5 mio. Medfinansiering skal påregnes.
- **Kulturkufferter til børn med udfordringer.** Indsats beregnet for institutioner eller boligområder med mange udsatte børn. Kufferter med bøger, film, kulturpas og invitationer til begivenheder uddeles til *hele* klasser/grupper. *Flere aldersgrupper.*
Pulje: 4,5 mio. Lokal finansiering af kulturpas; materialer i kufferterne finansieres af ministeriet.
- **"Film i kufferten" – et værktøj til leg og læring.** Kufferten kan erhverves af centrale kulturaktører, fx biblioteker, og indeholder film, vejledninger, materialer til animation, Ipad med stop-motion-app. Stimulere fortællelyst og filmforståelse m.m. Bibliotek el.lign. skal bistå institutionen i brugen.
- **Dansehallerne.** Arbejder for at bringe dansen ud blandt børn og unge. *Flere aldersgrupper.*
Økonomi: 2 mio.
- **Inspirationsmateriale:** anvende K&K i forhold til **børn med udfordringer.** Konkret vejledning samt inspiration. Øge fokus på K&K's positive effekter for denne gruppe børn.
Udarbejdes af KUM.

ØGET KOORDINERING, SYNLIGHED OG VIDENSOPSAMLING

- **Nye læringsværktøjer** til at styrke børns interesse for K&K. Fokus på samspillet mellem fysisk og digitalt læringsrum, nysgerrighed, kreativitet og kendskab til lokal kulturarv. Værktøjerne vil kunne anvendes i en bred vifte af skolefag.
- **Sangens Hus.** Øget fokus på den danske sangkultur m.m.
Økonomi: 9 mio
- Fornyet **børnekulturportal.**
- Styrkelse af arbejdet med B&U's **mediekundskab.**
- **Beskyttelse** af børn ifm. digitale medier.

INITIATIVER FOR UNGE

UNGE SOM SÆRSKILT GRUPPE; VIDEN OG FORMIDLING

- **Ungekulturår 2015** med fokus unge som særskilt gruppe. Pulje til de unges egne projekter – let tilgængelig, hurtig sagsbehandling, små beløb. Derudover også et par fyrtårnsprojekter.
Økonomi/pulje: 2 mio.
- **Sangens Hus**. Øget fokus på den danske sangkultur m.m.
Økonomi: 9 mio
- Fornyet **børnekulturportal** – de unge skilles ud.
- Styrkelse af arbejdet med B&U's **mediekundskab**.

RAMMER FOR SELVORGANISERING

- **Projektmagerforløb** for unge. Kursusforløb der styrker evnen til at organisere, planlægge og gennemføre kulturprojekter.
Pulje: 2,1 mio. Medfinansiering og lokal forankring forudsættes.
- Pulje til **projekter med fokus på selvorganisering og samskabelse**. Partnerskaber mellem selvorganiserede unge diverse institutioner som fx ungdomsskolen, kulturinstitutioner eller foreninger. Sikre rammerne, således at de selvorganiserede unge får den hjælp de har brug for. Fokus på at række ud til kultur-uvante brugere.
Økonomi/pulje: 5 mio. Medfinansiering skal påregnes.

SAMSKABELSE OG INVOLVERING AF UNGE

- Digital **ungekulturplatform**. Dynamisk platform for unges kulturmøde, som udvikles og vedligeholdes af unge.
Pulje til udviklingsopgaven: ½ mio.
- Udbredelse af **ungdomsråd**. Give de unge en egen stemme, indflydelse og ansvar. Best-practice katalog og udviklingsseminarer. Der lægges vægt på at række ud til unge, der ikke selv opsøger kulturelle fællesskaber.

ALLE UNGE SKAL MØDE KUNST OG KULTUR

- **Støtte til etablering lokale kulturtjenester**. Synliggøre og formidle lokale tilbud. Det skal være lettere at bruge kulturtilbuddene som en integreret del af hverdagen i institutionerne. Netværk af kulturambassadører – der udpeges én på hver institution, bibliotek, museum etc.
Pulje: 10 mio. (På tværs af alle aldersgrupper). Medfinansiering skal påregnes.
- Særlig indsats på **scenekunstmrådet**. Styrkelse af tre navngivne institutioner, som har erfaringer med scenekunst der inddrager de unge samt rækker ud til kultur-uvante brugere: C:ntact, Glad Teater og Opgang 2